

Νήψη (Ζάχαρου Ζαχαρίας Ἀρχιμανδρίτης)

/ Γενικά Θέματα

Ἑρώτηση: Μπορεῖτε νὰ μᾶς πεῖτε λίγα λόγια γιὰ τὴ θετικὴ καὶ τὴν ἀρνητικὴ νήψη;

Ἀρχιμ. Ζαχαρίας: Ἀρνητικὴ νήψη εἶναι, ὅταν ἀντιστεκόμαστε στοὺς κακοὺς λογισμοὺς πού μᾶς προσβάλλουν. Μόλις ἐμφανισθοῦν, ὑψώνουμε τὸ νοῦ μας στὸν Θεὸ καὶ Τοῦ λέμε: «Κύριε, ἦρθαν οἱ ἐχθροί μου, υπεράσπισέ με ἐναντίον τους» καὶ προσπαθοῦμε νὰ μὴν ἀφήσουμε τὸ νοῦ μας νὰ παραδωθεῖ σὲ αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς. Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος εἶχε ἕνα λόγο: «Μὴν δώσεις τὸν νοῦ σου », δηλαδή στοὺς λογισμοὺς τοῦ ἐχθροῦ πού σε προσβάλλουν. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρνητικὴ νήψη, νὰ λέμε «μὴ» σὲ κάθε κακὸ λογισμὸ πού μᾶς προσεγγίζει. Ἔλεγε ὁ Γέροντας, ὅτι ὅλοι οἱ κακοὶ λογισμοὶ θὰ περάσουν ἀπὸ μέσα μας, γιὰ νὰ ποῦμε σὲ ὅλους «ὄχι» καὶ στὸ τέλος νὰ μείνει μόνο ὁ Θεός. Δὲν εἴμαστε ἀφελεῖς νὰ μὴν ξέρουμε τοὺς λογισμοὺς τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ ἴδιος ὁ ἅπ. Παῦλος λέει: «Οὐ γὰρ τὰ νοήματα αὐτοῦ ἀγνοοῦμεν» (Β΄ Κόρ. 2,11), τὰ γνωρίζουμε ἀλλὰ δὲν τὰ δεχόμαστε.

Θετική νήψη είναι, όσα κάνουμε για να ένδυθοῦμε με δύναμη έξ ὕψους, ὡστε να γίνουμε φοβεροὶ για τοὺς ὑπεναντίους, να μην μποροῦν να μᾶς προσεγγίσουν καν. Ἐὰν ζοῦμε με ζέουσα μετάνοια καὶ ἡ καρδιά μας εἶναι ζεστή ἀπὸ τὴ μετάνοια, ἀπὸ τὰ δάκρυα, ἀπὸ τοὺς ὀδυρμούς, ἀπὸ τὴν ἐλεεινολογία τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἂν ἡ καρδιά μας εἶναι ζεστή, ὁ ἐχθρὸς δὲν προσεγγίζει καν καὶ χαιρόμαστε τὴν ἐλευθερία μας. Ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος λέει, ὅτι, ὅταν ἔχουμε συντριβή, δὲν ἀνεβαίνει στὸ νοῦ ἢ στὸ στόμα μας λογισμὸς τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ λογισμὸς πνίγεται στὸ λαιμό. Θετική νήψη σημαίνει να οἰκοδομήσουμε «τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ» (Ψάλμ. 50,18), δηλαδή να μένουμε μέσα σὲ αὐτὰ τὰ τεῖχη ἀσφαλεῖς• να χτίσουμε πνευματικὴ κατάσταση, πὺ να μᾶς δίνει τὴ δύναμη να ἀπωθοῦμε τὸν ἐχθρὸ καὶ «έν ριπῇ ὀφθαλμοῦ» να μποροῦμε να διώχνουμε τοὺς λογισμοὺς, πὺ μᾶς προσβάλλουν ἀπὸ τὸν ἐχθρό. Αὐτὴ ἡ πνευματικὴ κατάσταση γίνεται μία δύναμη ἐσωτερικὴ καὶ ἀποκτοῦμε τὴν δύναμη αὐτὴ με τὴν μετάνοια.

Σὲ τέτοια κατάσταση, ἂν δεχθοῦμε ἐπίθεση ἀπὸ ἕνα κακὸ λογισμό, αἰσθανόμαστε τὴν προσέγγιση τοῦ λογισμοῦ, πρὶν ἀκόμη ἀποκρυσταλλωθεῖ ἡ μορφή του, πρὶν γνωρίσουμε ἀπὸ ποῖο συγκεκριμένο πάθος προέρχεται. Αἰσθανόμαστε ὅτι πλησιάζει ξένη καὶ ἐχθρικὴ ἐνέργεια καί, ἂν κλείσουμε τὴ θύρα, δὲν βλέπουμε καν ἂν ἦταν λογισμὸς ὑπερηφάνιας ἢ ἀκαθαρσίας ἢ ὀτιδήποτε ἄλλο. Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος λέει, ὅτι αὐτὸ εἶναι ἔνδειξη, ὅτι ὁ νοῦς εἶναι ἐνωμένος με τὴν καρδιά. Αὐτὴ εἶναι ἡ

φυσική κατάσταση του ανθρώπου, που ζει σύμφωνα με τις εντολές του Θεού. Έτσι, οί μοναχοί πάντοτε αισθάνονται την προσέγγιση των λογισμών, πριν να δούν την καθαρή τους μορφή, και αυτή είναι ή τέλεια νήψη.

Τὸν 4ο αἰῶνα, οἱ ἐρημίτες τῆς Αἰγύπτου προσεύχονταν συνεχῶς νὰ τοὺς δοθεῖ πνεῦμα μετανοίας, ἐπειδὴ γνώριζαν ὅτι, ἂν τὸ ἔχουν, εἶναι ἀσφαλεῖς καὶ φοβεροὶ γιὰ τοὺς ἐχθροὺς τους. Στὶς ἀνατολίτικες θρησκείες, ὁ ἀγῶνας ἔγκειται στὸ νὰ ἀπεκδυθοῦν ἀπὸ κάθε λογισμὸ καὶ ἀπὸ κάθε σχετικὴ μορφή ὑπάρξεως. Σέ μᾶς αὐτὸ εἶναι μόνο τὸ πρῶτο καὶ λιγότερο σημαντικὸ μέρος: δὲν προσπαθοῦμε μόνο νὰ ἀπεκδυθοῦμε τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο «σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις» (Γάλ. 5,24) ἀλλὰ, προπαντῶς, νὰ ἐνδυθοῦμε τὸν νέο ἄνθρωπο ἐξ' οὐρανοῦ, τὸν ἀναγεννημένο ἄνθρωπο, δηλαδὴ νὰ ἐνδυθοῦμε τὴν ἄφθαρτη χάρη τοῦ Θεοῦ, ποὺ χτίζει γιὰ μᾶς κατοικητήριον στὸν οὐρανό. Οἰκοδομοῦμε τὴν κατάστασιν αὐτὴ τῆς ἐσωτερικῆς δύνάμης ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ στὴ σχέση μας μετὰ τὸν προσωπικὸ Θεό, ποὺ εἶναι γιὰ μᾶς αἰωνιότητα, Παράδεισος. Ὅπως λέει ὁ Ἀπόστολος, ἡ ζωὴ μας κέκρυπται στὸ Πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ (πρβλ. Κόλ. 3,3). Ἡ μεγαλύτερη ἀρετὴ γιὰ μᾶς εἶναι ἡ ταπείνωσις ποὺ συντηρεῖ τὴν ἀγάπην, ἡ ὁποία εἶναι ὁ σύνδεσμός μας μετὰ τὸν προσωπικὸ Θεό.

Ἑρώτησις: Τί βοηθάει νὰ ἔχουμε νήψη, ὅταν κάτι μᾶς ταράσσει;

Ἀρχιμ. Ζαχαρίας: Αὐτὸ ποὺ λέει ὁ Ψαλμὸς: «Ἦτοιμάσθην καὶ οὐκ ἔταράχθην» (Ψάλμ. 118,60). Ἄν μαλώσω μετὰ ἕναν ἀδελφόν, ὅλη τὴν ἡμέραν τὸ σκέφτομαι συνεχῶς καὶ βράζω μέσα μου, πῶς νὰ ἐκδικηθῶ πιὸ ἀποτελεσματικῶς. Τὸ ἴδιον συμβαίνει μετὰ τὴ θετικὴ ἄποψιν αὐτοῦ τοῦ φαινομένου: ἂν ἀρχίσουμε τὴν ἡμέραν μας ἐκχέοντας τὴν καρδιά μας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ κλάψουμε μέχρι κόρου καὶ δεχθοῦμε τὴν ἄφθαρτη παρηγοριὰ τοῦ Πνεύματός Του, τότε σὲ ὅλη τὴ διάρκειαν τῆς ἡμέρας, ὅ,τι καὶ νὰ κάνουμε, ὅπου καὶ νὰ εἴμαστε, ξέρουμε ὅτι ὑπάρχει μέσα μας ἕνα φωτεινὸ κέντρο, μία φλόγα ποὺ καίει, καὶ δὲν μπορούμε νὰ ξεχάσουμε, ὅτι ρίξαμε ἄγκυραν στὸν οὐρανόν. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακας λέει ὅτι, ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν μάθει νὰ ζοῦν συνεχῶς μετὰ τὸ κλάμα τῆς μετανοίας, μόλις πάει νὰ τοὺς προσβάλλει μία ἐπιθυμία, ἀμέσως ἀκοῦν μία φωνὴ μέσα τους, ποὺ εἶναι ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ στὴ καρδιά τους, νὰ λέει: «Πρόσεχε, ἂν δεχθεῖς αὐτὸ τὸν λογισμόν, ἂν ἐνδώσεις στὴν ἁμαρτωλὴ αὐτὴ ἐπιθυμία, θὰ σὲ ἐγκαταλείψω». Καὶ βεβαίως, κανένας δὲν εἶναι τόσο τρελλὸς γιὰ νὰ ἀφήσει τὴν ἄφθαρτη παρηγοριὰ καὶ τὴν χαρὰ ποὺ φέρνει τὸ κλάμα τῆς μετανοίας. Ἐπομένως, μπορούμε νὰ ἔχουμε τὴν συνεχῆ αὐτὴ νήψη, ὅταν ἡ καρδιά μας εἶναι τετρωμένη. Ὅπως δυὸ νέοι ἐρωτευμένοι δὲν μποροῦν νὰ ξεχάσουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ἔτσι καὶ αὐτὸς ποὺ ἔχει τετρωμένη τὴν καρδιά ἀπὸ τὸ πένθος, δὲν μπορεῖ νὰ ξεχάσει οὔτε δευτερόλεπτον τὸν Χριστόν, τὴν Κεφαλὴν τοῦ Σώματος τοῦ ὁποίου εἶναι μέλος: «Πρωωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντός,

ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ» (Ψάλμ. 15,8).

Ἐπὶ τὸν τρόπον τούτον νὰ φυλάξουμε τὴν νήψιν. Ὁ Ψάλμὸς λέει: «Ἐτοιμάσθην καὶ οὐκ ἔταράχθην» (Ψάλμ. 118,60). Πῶς ἐτοιμαζόμεσθε; Στὰ Μοναστήρια ὑπάρχει ἡ παράδοση οἱ μοναχοὶ νὰ κάνουν κανόνα προσευχῆς τὸ πρωί. Αὐτὸ μᾶς βοηθάει νὰ ἐτοιμαζόμεσθε καὶ νὰ οἰκοδομοῦμε πνευματικὴν κατάστασιν μέσα μας, ὥστε νὰ μὴν εἴμαστε εὐάλωτοι σὲ λογισμοὺς ἀλλὰ δυνατοὶ μπροστὰ στὸν ἐχθρόν. Ἄν ὁ ἄνθρωπος καλλιιεργεῖ τὸ πνευματικὸ πένθος, σίγουρα θὰ ἀποκτήσῃ πνευματικὴν κατάστασιν καὶ δὲν θὰ ἀπατᾶται, ὅταν τὸν πλησιάζει ἐχθρικός λογισμὸς, ἀκόμη κι ἂν ἔρχεται μὲ μανδύα προβάτου, ἀκόμη κι ἂν μοιάζει μὲ καλὸ λογισμὸν. Ἄν ὁ λογισμὸς εἶναι τοῦ ἐχθροῦ, δὲν φέρει καλὴ ἐνέργεια καὶ ὁ ἀσκητὴς διαθέτει ἐσωτερικὴν γεύσιν, ποὺ τὸν κάνει νὰ «ἐνεργοποιήσῃ τὸν συναγερμὸν του» καὶ νὰ κλείσῃ τὴν θύραν. Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος γράφει στὸ βιβλίον τοῦ ἁγίου Σιλουανοῦ, ὅτι διαθέτουμε ἀληθινὴν διάκρισιν καὶ νήψιν, ὅταν ἀποκτήσουμε τὴν ἐσωτερικὴν αὐτὴ αἴσθησιν γεύσεως.

Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος δὲν μᾶς ἔδινε κανόνα προσευχῆς ἀλλὰ πάντοτε μᾶς τόνιζε νὰ προσευχόμεσθε ἀδιαλείπτως. Ἐλεγε, ὅτι τὸ ἀληθινὸ μοναχικὸ πνεῦμα εἶναι νὰ προσπαθοῦμε νὰ κρατᾶμε τὴν μνήμην τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν προσευχὴν ἀδιαλείπτως. Ἄν κάποιος τὸ τηρεῖ αὐτό, ζεῖ μὲ θαυμάσιον τρόπον: βλέπει τὴν ζωὴν του σὲ μία εὐθείαν, εἴτε κοιμᾶται εἴτε εἶναι ξύπνιος. Γι' αὐτὸν νήψιν σημαίνει ὅτι, ἂν βρεθεῖ μία πέτρα στὸν δρόμον του, τὴν κλωτσάει καὶ συνεχίζει εὐθείαν. Ἡ καλύτερη νήψιν ἐπιτελεῖται, ὅταν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ κολλήσῃ στὴν ἀναπνοὴν τοῦ ἀνθρώπου. Τότε, ὅλοι οἱ ἀλλότριοι λογισμοί, ὅλα τὰ ἀλλότρια αἰσθήματα μένουσιν ἔξω ἀπὸ τὴν φωτεινὴν καὶ εὐθείαν αὐτὴν ὁδόν, τὴν ὁποῖαν ἀκολουθεῖ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. Ἄν κάποιος ζεῖ μὲ τὴν συνεχῆ ἐπίκλησιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ, δὲν χρειάζεται νὰ ἀσκεῖ καν τὴν νήψιν: ἡ ἴδια ἢ ἐπίκλησιν τοῦ ὀνόματος τὸν κρατᾶ ἐλεύθερον ἀπὸ κάθε ἀλλότρια σκέψιν.

Ἐρώτησιν: Πρέπει νὰ συνεχίζουμε νὰ λέμε τὴν προσευχὴν, ὅταν νιώθουμε ἔντονα τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ;

Ἀρχιμ. Ζαχαρίας: Θὰ γίνῃ ἀκόμη πιὸ ἔντονη, ἂν τὸ κάνουμε. Ὅταν λέμε τὴν εὐχὴ μετὰ ἀπὸ τὸ κλάμα τῆς μετανοίας, ἡ νοερὰ ἐπίκλησιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ γίνεται πολὺ ἰσχυρὴ καὶ ἄκοπη. Κάποτε εἶναι ἐκπληκτικόν: μὲ κάθε ἐπίκλησιν, ἕνα κύμα χάριτος διαπερνᾷ τὴν ψυχὴν. Αὐτὸ εἶχε κατὰ νοῦν ὁ ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος, ὅταν ἔλεγε στὸν Θεόν: «Σταμάτησε τὰ κύματα τῆς χάριτός σου». Ὁ Γέροντας λέει ὅτι ὁ ἅγιος, ἀπὸ τὴν μεγάλην του ταπείνωσιν, ἔλεγε στὸν Κύριον νὰ σταματήσῃ τὰ κύματα τῆς χάριτός Του, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ δείξῃ τὴν πιστότητά του ἀκόμη καὶ ὅταν δὲν ὑπῆρχαν τὰ κύματα αὐτὰ τῆς χάριτος.

Ἐρώτησιν: Πῶς ξεχωρίζουμε τὸν πόνον τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν πόνον τοῦ

νέου ανθρώπου;

Ἄρχιμ. Ζαχαρίας: Ὅλοι εἴμαστε ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος. Ὁ πόνος ποὺ εἶναι ὠφέλιμος, εἶναι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖο προκαλεῖ ἡ μετάνοια στὴν καρδιά μας. Ἡ μετάνοια αὐτὴ γεννᾷ πόθο γιὰ τὸν Θεὸ καὶ ἐναρμονίζεται πλήρως μὲ τὴν προσευχή• στὴν οὐσία, τέτοια μετάνοια γίνεται ἡ ἴδια ἡ ἐνέργεια τῆς προσευχῆς. Στὴν ἀρχή, ὅταν ἔμαθα γιὰ πρώτη φορᾶ γιὰ τὴν εὐχή τοῦ Ἰησοῦ, ἦταν σὰν πανηγύρι γιὰ ἓνα διάστημα. Μετὰ, ὅμως, ἄρχισα νὰ ἔχω κάθε εἶδους κακοὺς λογισμοὺς, γιὰ τοὺς ὁποίους ντρεπόμουν. Τὸ εἶπα στὸν Γέροντα καὶ μοῦ ἀπάντησε: «Αὐτοὶ οἱ λογισμοὶ ἦταν πάντα μέσα σου, ἀλλὰ δὲν μπορούσες νὰ τοὺς δεῖς πρὶν. Ἡ προσευχὴ ἀναμόχλευσε τὴν καρδιά σου καὶ ἦρθαν στὴν ἐπιφάνεια. Ἀλλὰ μέσω τῆς προσευχῆς, ἡ ἐνέργεια τῶν λογισμῶν αὐτῶν θὰ γίνεῖ πνευματικὴ ἐνέργεια ποὺ θὰ συντηρήσει τὴν προσευχή». Μᾶς ἔλεγε πάντα ὁ Γέροντας: «Ἀφήστε κάθε πόνο νὰ ἔρθει• πρέπει μόνο νὰ βάλουμε τὸν σωστὸ λογισμὸ καὶ νὰ τὸν κάνουμε ἐνέργεια γιὰ προσευχή». Ὅ,τι καὶ νὰ μοῦ συμβεῖ, ἀρχίζω νὰ μιλῶ στὸν Θεὸ στὴν προσευχή μου καὶ ὁ πόνος αὐτὸς γίνεται ἐνέργεια γιὰ τὴν συνομιλία μου μὲ τὸν Θεό. Μετὰ ἀπὸ λίγο χρόνο, ξεχνῶ καὶ ἀπὸ ποῦ ἄρχισε ὁ πόνος καὶ μένω μόνο μὲ τὴν ἀνανέωση καὶ τὴν παρηγοριὰ τῆς προσευχῆς ποὺ προσέφερα στὸν Θεὸ, ἐξαιτίας τοῦ πόνου αὐτοῦ.

Ἑρώτηση: Πόσο ἐπικίνδυνο εἶναι οἱ μοναχοὶ νὰ ἀνοίγουν τὴν καρδιά τοὺς ὁ ἓνας στὸν ἄλλον σὲ ἓνα μοναστήρι;

Ἄρχιμ. Ζαχαρίας: Εἶναι δαπανηρό. Δὲν εἶναι ἡ ἰδανικὴ κατάσταση, ἐκτὸς ἂν ἔχουν εὐλογία γι' αὐτό. Στὸ Ἅγιο Ὄρος, ἐπιτρέπεται κάποτε σὲ ἔμπειρους μοναχοὺς μεγάλοσχημους νὰ δέχονται τοὺς λογισμοὺς νεότερων μοναχῶν, ἀκόμα κι ἂν δὲν εἶναι ἱερεῖς, ἀλλὰ εἶναι σπάνιο φαινόμενο. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνεῖ συστηματικά, διότι θὰ ἀποδυναμώσει ἀκόμα καὶ τὴν πνευματικὴ ζωὴ ἐκείνου ποὺ εἶναι φαινομενικὰ ἰσχυρότερος. Ὁ Γέροντας ἔλεγε ἐπίσης: «Ἄν ὁ Ἡγούμενος διορθώσει καὶ ἐπιπλήξει ἓνα ἀπὸ τὰ μέλη τῆς κοινότητος καὶ ἓνας ἄλλος μοναχὸς στηρίξει ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐπιτίμησε ὁ Ἡγούμενος, ὁ μοναχὸς αὐτὸς πρέπει νὰ φύγει ἀπὸ τὸ μοναστήρι, ἐπειδὴ ἡ στάση του αὐτὴ θεωρεῖται ὡς ἀποστασία».

Ἑρώτηση: Ὁ Γέροντας ἔλεγε ὅτι, ὅταν ὁ πνευματικὸς μᾶς λέει ἓναν λόγο, δὲν πρέπει νὰ λέμε στοὺς ἄλλους, «ὁ πνευματικὸς μοῦ εἶπε νὰ τὸ κάνω αὐτό». Γιατί;

Ἄρχιμ. Ζαχαρίας: Διότι ὁ λόγος αὐτὸς εἶναι γιὰ μᾶς καὶ δὲν ὑποχρεώνει κανέναν ἄλλο. Εἶναι λάθος, ὅταν κάποιος ἔρχεται σὲ μένα καὶ μοῦ λέει: «Ὁ πνευματικὸς μοῦ ἔδωσε τὴν εὐλογία νὰ κάνω αὐτὸ καὶ αὐτό». Εἶναι καλὸ γιὰ σένα ἀλλὰ ἐμένα δὲν μὲ ὑποχρεώνει. Σέβομαι τὸν πνευματικὸ σου ἀλλὰ αὐτὸς ὁ λόγος δόθηκε σὲ σένα, οὕτως ὥστε νὰ ξέρεις, τί εἶναι σωστὸ γιὰ σένα καὶ ὄχι γιὰ νὰ ὑποχρεώσει ἐμένα. Ἐπίσης, δὲν πρέπει νὰ μιλοῦμε μὲ ἄλλους γι' αὐτό, διότι χάνουμε τὴν ἐνότητα τοῦ

πνεύματός μας. Ἄν τηροῦμε μὲ προσοχὴ τὸν λόγο πού μᾶς δόθηκε, τότε θὰ ἔχουμε ἐνότητα πνεύματος, θὰ προσευχόμαστε καλύτερα καὶ θὰ εἴμαστε ἀκλόνητοι στὴν παράστασή μας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Πολλὲς φορές πηγαίνουμε καὶ ζητοῦμε συμβουλὲς ἀπὸ ἕναν πνευματικό καὶ μετὰ σκεφτόμαστε: «Νὰ ρωτήσω καὶ ἕναν ἄλλο πνευματικό, νὰ δοῦμε τί θὰ πεῖ αὐτός». Τότε λαμβάνουμε δυὸ διαφορετικούς λόγους, τὸ ὁποῖο δὲν σημαίνει ὅτι κάποιος ἀπὸ τοὺς δυὸ ἔσφαλε. Τὸ σφάλμα εἶναι δικό μας, διότι ἂν ρωτήσαμε ἕναν πνευματικό καὶ λάβαμε ἕνα λόγο ἀλλὰ δὲν τὸν τηρήσαμε, ὅταν πήγαμε νὰ ρωτήσουμε τὸν δεύτερο πνευματικό, δὲν ἤμασταν πλέον οἱ ἴδιοι. Ἄλλαξε ἡ κατάστασή μας, ἔγινε πὶὸ περίπλοκη καὶ τότε λαμβάνουμε ἕναν ἄλλο λόγο, ὁ ὁποῖος μᾶλλον ἀντιστοιχεῖ στὴν καινούρια κατάσταση πού βρισκόμαστε, ἐπειδὴ δὲν προσέξαμε τὸν πρῶτο λόγο. Ἄν ζοῦμε μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο, ἡ καρδιά μας θὰ εἶναι μοιρασμένη καὶ ὁ δίψυχος ἄνθρωπος γίνεται «ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ» (Ἰακ. 1,8).

Ἐρώτηση: Πόσο ἐπικίνδυνο εἶναι νὰ ἔχουμε τὴν τόλμη νὰ δώσουμε συμβουλὲς στοὺς ἀνθρώπους, ὅταν ἔρχονται γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ μοναστήρι, ὅταν δὲν μᾶς δόθηκε ἡ διακονία αὐτὴ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία;

Ἀρχιμ. Ζαχαρίας: Εἶναι ἐπικίνδυνο ἀκόμη καὶ γιὰ ὅσους ἔχουν λάβει τὸ διακόνημα. Φαντασθεῖτε ἂν τὸ κάνουμε αὐτὸ, χωρὶς νὰ μᾶς τὸ ζητήσουν! Λυπᾶμαι γιὰ ἐκείνους πού δίνουν συμβουλὲς, χωρὶς νὰ τοὺς ἔχει δοθεῖ αὐτὴ ἡ διακονία, γιατί εἴτε θὰ πέσουν σὲ πλάνη εἴτε, στὴν καλύτερη περίπτωση, δὲν θὰ προοδεύσουν ποτέ, ἐπειδὴ αὐτὸ ἔχει ὑπερηφάνεια. Ἀκόμα καὶ οἱ Πατέρες μας τὸ ἔκαναν μὲ φειδωλία καὶ μὲ μεγάλο φόβο, ἂν καὶ εἶχαν τὴν εὐλογία. Μερικοὺς μῆνες πρὶν γίνω ἱερέας καὶ πνευματικός, ὁ Γέροντας μου ἔδωσε τὴν εὐλογία νὰ μιλήσω στοὺς ἀνθρώπους. Κάποτε μία νεαρή, ὑπὸ τὴν ἐπιρροή τοῦ λόγου πού τῆς ἔλεγα, ἦρθε σὲ τέτοια συντριβὴ πού μου διηγήθηκε ὅλη της τὴ ζωὴ καὶ ἐγὼ ταραχθῆκα. Ἐτρεξα στὸν Γέροντα καὶ αὐτός μου εἶπε: «Σοῦ ἔδωσα τὴν εὐλογία νὰ μιλήσεις γενικὰ μὲ τοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωὴ ἀλλὰ ὄχι νὰ δεχθεῖς ἐξομολογήσεις». Ἐμαθα τὸ μάθημά μου. Λίγους μῆνες ἀργότερα, χειροτονήθηκα ἱερέας καὶ πνευματικός καὶ ἄρχισα νὰ δέχομαι ἐξομολογήσεις, ἀπὸ τὶς ὁποῖες μερικὲς ἦταν καὶ ἀνατριχιαστικές, ἀλλὰ δὲν ταραζόμουν πιά καὶ συνειδητοποίησα, ὅτι εἶχα τὴν ὑποστήριξη ὀλόκληρης τῆς Ἐκκλησίας, πού μου ἔδωσε τὴν ἐξουσία νὰ κάνω τὴ διακονία αὐτὴ. Πέντε μῆνες πρὶν, δὲν ἤμουν ἄλλος ἄνθρωπος. Ἴσως εἶχα ἀκόμη καὶ καλύτερη κατάσταση, κι ὅμως δὲν ἤμουν σὲ θέση νὰ τὸ κάνω.

Πηγή: agiazoni.gr